

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 30 stycznia 2025 r.

na posiedzeniu w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

w sprawie A.B.

skazanego za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i in.

kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 września

2024 r., sygn. akt II AKa 53/23, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego

Warszawa - Praga w Warszawie z dnia 18 marca 2020 r., sygn. akt V K 174/19

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił

odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec
jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie z dnia 18 marca 2020 r., sygn. akt V K 174/19, A.B. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 11 lat pozbawienia wolności, a nadto na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz M.K. obowiązek zapłaty kwoty 20 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Wyrok

zawiera ponadto rozstrzygnięcia dotyczące zaliczenia na poczet kary okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, dowodów rzeczowych oraz kosztów procesu.

Po rozpoznaniu apelacji wywiedzionej od powyższego wyroku przez obrońcę oskarżonego, Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 24 września 2024 r., sygn. akt II AKa 53/23, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, a nadto orzekł o zaliczeniu na poczet wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie. Wyrok zawiera również rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

Pismem z dnia 17 października 2024 r., zatytułowanym wniosek o wznowienie postępowania, skazany żądał wznowienia postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 września 2024 r., sygn. akt II AKa 53/23 utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie z dnia 18 marca 2020 r., sygn. akt V K 174/19. Jako podstawy wznowieniowe wskazał:

- „nienależycie obsadzony sąd I instancji rozpoznający sprawę, a mianowicie w sądzie I instancji, Sądzie Okręgowym w Warszawie brała udział w orzekaniu sędzia delegowana SSR (del.) X.Y., sygn. akt V K 179/19, co stanowi naruszenie wyroku TSUE z dnia 16 listopada 2021 r., wydanego w połączonych sprawach od C – 748/19 do C – 754/19”,

- „nierzetelne, nienależyte i stronnicze rozpoznanie jego sprawy karnej przez obydwie instancje sądu” polegające na obrazie przepisów postępowania głównie w obszarze postępowania dowodowego („odrzućcie wnioski obrony”, „pominięcie opinii biegłego”, „oparcie (...) wyroków na zeznaniach pokrzywdzonego”) oraz błędach w ustaleniach faktycznych.

Na zaistnienie tego rodzaju uchybień wnioskodawca wskazał również w piśmie z dnia 7 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Co do zasygnalizowanej w piśmie z dnia 17 października 2024 r. kwestii dotyczącej bezwzględnej przyczyny odwoławczej wypowiedziano się w zarządzeniu z dnia 20 grudnia 2024 r., sygn. akt II KO 154/24. W tym miejscu Sąd Najwyższy

odniesie się zatem jedynie do pozostałych uchybień, w których wnioskodawca upatruje podstaw wznowieniowych.

Rozwijając ten wątek na wstępie przypomnieć wypada, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie (art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k.).

W art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca nałożył na sąd wznowieniowy obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania przez pryzmat jego ewentualnej oczywistej bezzasadności już na wstępnym etapie jego analizy. Powyższy przepis wskazuje, że sąd orzekając jednoosobowo, odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w art. 545 § 2 k.p.k. (tj. adwokata, radcy prawnego albo radcy Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej), bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu wznowieniowym, wynika jego oczywista bezzasadność. Na postanowienie o odmowie przyjęcia wniosku przysługuje zażalenie do tego samego sądu orzekającego w składzie trzech sędziów. Pod pojęciem „oczywistej bezzasadności wniosku”, użytym na gruncie przytoczonej regulacji, należy rozumieć (poza sytuacją wymienioną wprost w powołanym przepisie, a związaną ze swoistym stanem *rei iudicatae*) takie przypadki, w których w rzeczonym wniosku, jako przyczynę wznowienia postępowania wskazano okoliczność niemieszczącą się w ustawowych podstawach wznowienia postępowania, albo też w ogóle nie podano żadnych podstaw wznowienia. Oczywiście bezzasadny jest również wniosek, w którym co prawda formalnie odwołano się do wskazanej w kodeksie postępowania karnego podstawy wznowieniowej, ale nie wyeksponowano konkretnych okoliczności przemawiających za wznowieniem postępowania albo przywołano okoliczności, które w powołanej podstawie wznowieniowej ewidentnie się nie mieszczą. I z takim stanem rzeczy mieliśmy do czynienia w przedmiotowej sprawie.

Skazany nie odwołał się bowiem do żadnej ze wskazanych w kodeksie postępowania karnego podstaw wznowieniowych. Do takowych podstaw nie należą bowiem ani błędy polegające na wadliwej ocenie zgromadzonego w sprawie

materiału dowodowego czy też bezzasadnym oddalaniu wniosków dowodowych, ani też błędy w ustaleniach faktycznych.

Końcowo, jedynie dla zupełności wyводу - odnosząc się do zawartego w piśmie z dnia 7.01.2025 r. wniosku o zbadanie „istnienia bądź braku bezstronności i niezawisłości sędziów” - należy wskazać, że w postępowaniu wznowieniowym nie przeprowadza się samodzielnych testów w tym obszarze. Tego rodzaju kwestie mogą być bowiem rozważane jedynie w ramach analiz dotyczących zaktualizowania się w badanym postępowaniu konkretnej podstawy wznowieniowej (np. art. 439 § 1 pkt 1 lub 2 k.p.k.). Zagadnienia związane z udziałem w rozpoznaniu sprawy SSR X.Y. były już przedmiotem analiz i to nie tylko w sprawie II KO 154/24 (zob. zarządzenie z dnia 20 grudnia 2024 r.), ale i w sprawie II KO 111/21 – zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2023 r.). Wskazać także należy, że sędzia X.Y 1. na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w X. została powołana na mocy postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 marca 2014 r., nr [...] (M. P. 2014, poz. 276).

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy kierując się treścią art. 545 § 3 k.p.k., odmówił przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania, bez podjęcia działań zmierzających do usunięcia braków formalnych tego pisma, z uwagi na jego oczywistą bezzasadność.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[f.n]

[a.f]